

УДК 331.548:37.011.3-052:7

Лабунець В. М.

ДОПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА В СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

У статті розглядаються особливості організації допрофесійної підготовки учнів як складової неперервної професійної освіти. Автор вважає, що допрофесійна підготовка учнів-музикантів є необхідною умовою формування професійно-особистісних якостей майбутнього фахівця, забезпечення свідомого вибору ним життєвого шляху.

Ключові слова: допрофесійна підготовка, самовизначення, професійна орієнтація, компетентність, розвиток особистості, аналітичні уміння, варіативність.

Питання допрофесійної підготовки учнівської молоді на сучасному етапі розвитку суспільства потребує особливої уваги. Про профорієнтацію, як передумову ефективного професійного розвитку учнівської молоді, можна стверджувати лише в тому разі, коли результатом даного процесу є вибір учнем професії, у якій він може досягнути професійно-значимих цілей. Самовизначення (саморух, саморегуляція) відіграє важливу роль у формуванні цілісності, інтегральності особистості, усвідомлення особистістю власної позиції, що формується всередині координат системи відносин суб'єкта до колективу і свого місця в ньому.

Термін "самовизначення" можна пояснити як процес визначення свого місця у світі, спрямованого назовні, однак із розумінням певної внутрішньої роботи. Процес професійного самовизначення досліджували О. Вітківська, Е. Головаха, Г. Костюк, Г. Радчук, О. Турініна, П. Шавір, В. Ярошенко та інші. Аналіз останніх досліджень і публікацій дозволяє констатувати, що профорієнтація – це науково-практична система розвитку готовності особистості до усвідомленого та компетентного професійного самовизначення.

Грунтовний аналіз Б.О. Федоришина показує, що проблема підготовки учнівської молоді до свідомого вибору професії розглядалася багатьма відомими вченими, а тому її вирішення базується на положеннях психології особистості і психології праці, сформульованих відомими психологами України, Росії і зарубіжжя (Г. Костюк, С. Максименко, І. Бех, В. Моляко, Є. Мілерян, П. Перепелиця, В. Чебишева, Т. Кудрявцев, Б. Теплов, К. Гуревич, Б. Ананьєв, В. М'ясищев, О. Ковальов, К. Платонов, Є. Клімов, А. Маслоу, Й. Холланд, Є. Гінзберг, Д. С'юпер, С. Фукуяма та інші) [12].

Аналізуючи проблему взаємодії в рамках начального процесу довузівської, вузівської та післявузівської підготовки, ряд вчених вважає, що вищий заклад освіти повинен реалізовувати таку соціальну функцію, як профорієнтаційну, з діагностики і відбору дітей для навчання за спеціальними програмами у відповідності до віку та спрямованості виявлених здібностей.

Отже, допрофесійна підготовка учнів, як зазначають дослідники, повинна бути у колі найважливіших завдань загальноосвітньої школи та вищого закладу освіти.

Мета статті – визначення та обґрунтування завдань допрофесійної підготовки учнівської молоді; виокремлення спільних рис в організації діяльності закладів освіти

Соціально-економічний розвиток України, духовне відродження української нації визначаються багатьма факторами, серед яких чільне місце посідає професійний потенціал особистості, у формуванні якого все більшого значення набуває допрофесійна підготовка учнівської молоді. Середні заклади освіти тісно пов'язані з вищими закладами певного профілю і їх діяльність значною мірою обумовлена специфікою майбутньої спеціальності.

Г. Балл та П. Перепелиця, зазначають, що сучасна підготовка в різних ланках професійної освіти хоча і спирається насамперед на загальноосвітню школу, на жаль, пануюча в останній традиційна система навчання й виховання не сприяє формуванню психологічної готовності

до одержання професійної освіти і до наступної самостійної праці, тим паче – в ринкових умовах. Намагаючись, з більшим чи меншим успіхом, різнобічно розвивати учнів і готувати їх начебто до всіх професій, традиційна загальноосвітня школа, однак, не готує їх до професійного навчання спеціально. Орієнтація школярів у світі професій і становлення відповідної їхнім схильностям готовності до оволодіння якоюсь із них відбуваються, як правило, стихійно і не завжди з адекватним результатом. Тим часом така підготовка необхідна [1, с. 149].

Проблема організації допрофесійної підготовки тісно пов'язана з реалізацією такого дидактичного забезпечення, яке сприяє наступності і взаємозв'язку дисциплін через оптимальні навчальні плани і освітньо-професійні програми, не допускаючи повторення матеріалу. У контексті теоретико-методологічних засад, допрофесійної освіти важливого значення набуває дослідження наступності змісту професійної освіти у загальноосвітніх школах і вищих навчальних закладах відповідного профілю, організаційних форм і методів навчання. Саме це дозволить випускникам школи швидко адаптуватися до умов вищого навчального закладу. Наступність у навчанні забезпечує можливість пізнання взаємозв'язків між фактами, поняттями, уміннями, навичками; наступність сприяє осмисленню провідних ідей і принципів дисциплін, що вивчаються, дозволяє встановити міжпредметні зв'язки, які є необхідною умовою формування світогляду та глибокого осмислення і поліпшення запам'ятовування та усвідомлення вивченого [5].

Як зазначають Ю. Жидецький, І. Ковальчук, В. Онищенко, наступність змісту професійної освіти передбачає встановлення певних співвідношень між метою, методами, засобами, організаційними формами, які дозволяють моделювати кожний новий ступінь з опорою на попередній досвід студентів і таким чином полегшує їх адаптацію до умов навчання на наступному курсі або в новому навчальному закладі [5].

В. Семиченко вважає, що мета навчання є базовою складовою будь-якої навчальної системи. Саме вона розкриває проміжні і кінцеві результати функціонування, задає напрям та інтегрує діяльність окремих структурних ланок цієї системи, конкретних виконавців. Необхідно не тільки проголошувати, що сучасна система професійної (й допрофесійної) підготовки зорієнтована на загальнолюдські, національні цінності, на особистість кожного студента (учня). На практиці цей “благий намір” часто залишається нереалізованим. Ефективність навчання і досі вимірюється оцінками за теоретичні знання, зруйнована послідовна система виховання, відповідальність за особистісний розвиток майбутнього спеціаліста або перекладена на самих студентів (учнів), або повністю ігнорується [10, с. 7].

Якщо головною цінністю держави проголошена особистість, то співвідношення цих цінностей, на думку Я. Цехмістера, повинно мати такий вигляд:

1. Пріоритетна: розвиток особистості, пошук індивідом свого місця в житті, в соціальній та професійно-рольовій структурі суспільства. Середній заклад освіти, де здійснюється допрофесійна підготовка учнів, повинен створювати умови для актуалізації і підвищення індивідуального потенціалу кожного учня, надання йому допомоги в соціалізації, залучені до загальнолюдських, національних цінностей, в оволодінні нормами гуманістичної, високоморальної поведінки, в розвиткові та реалізації творчих можливостей.
2. Допрофесіоналізація, тобто підготовка до повноцінного включення у професійно-рольові відносини. Середній заклад освіти, де здійснюється допрофесійна підготовка учнів, повинен допомогти учню усвідомити сутність обраної професії, її вимоги до виконавця, цілі й функції професійної діяльності, прийоми творчої адаптації до навчання у вищому закладі освіти відповідного профілю [11].

При розробці власних підходів до вирішення проблеми профорієнтації учнівської молоді ми виходимо з визначення професійної орієнтації Б. Федоришина, який визначає її як науково-практичну систему підготовки особистості до свідомого професійного самовизначення і підкреслює, що утилітарний підхід до побудови і функціонування професійної орієнтації відсуває особистість учня з центру системи на периферію. Предмет професійної орієнтації

фактично становили загальні соціально економічні потреби суспільства. Особистість з потребами і потенціалами свого розвитку і оптимальної самореалізації в майбутній професійній діяльності виступає у цій системі як її об'єкт і засіб досягнення поставленої ззовні мети [12].

В. Семиченко теж вважає, що проблеми розкриття цілісної структури професійної діяльності, розвитку особистості часто не входять до актуальних напрямків роботи зі студентами і учнями у процесі допрофесійної підготовки [10, с. 8].

На нашу думку, технологічна і методична інструментовка кожної навчальної дисципліни (музичний інструмент, сольфеджіо, музична література, вокал) повинна охоплювати і забезпечувати реалізацію всіх ціннісних складових допрофесійної підготовки. Особистісно і професійно орієнтовані напрямки повинні стати нормативними компонентами діяльності кожного вчителя, який включений у систему допрофесійної підготовки учнів-музикантів.

При організації допрофесійної підготовки учнів-музикантів важливого значення набуває:

- визначення критеріїв професійного добору;
- визначення ступені відповідності учнів-музикантів вимогам майбутньої професії;
- виявлення готовності учнів мистецького профільного класу до нової форми навчальної діяльності, організації праці та побуту, нової соціальної ситуації та соціокультурного оточення;
- визначення типових труднощів, що виникають в учнів-музикантів в процесі адаптації до вузівського життя, виявлення причин виникнення цих труднощів, розроблення засобів їх профілактики;
- виявлення індивідуальних особливостей учнів-музикантів, тенденцій розвитку їх особистості в процесі навчання в вузі;
- виявлення і використання резервів навчальної і допрофесійної активності учнів;
- формування готовності учнів-музикантів до професійної діяльності;
- визначення критеріїв ефективності допрофесійної підготовки (кінцевих та проміжних), методів їх використання, підвищення мотивуючого впливу цих критеріїв на діяльність окремих учасників навчально-виховного процесу ліцею (вчителів та учнів).

Г. Балл, П. Перепелиця підкреслюють, що складовими підготовки учнівської молоді до обрання професії мають бути, з одного боку, система профорієнтаційної роботи, а з другого – особлива допрофесійна підготовка, яка передбачає включення учня у діяльність, природним впровадженням якої буде професійне навчання з певного фаху. Ясно, що ці складові мають бути тісно пов'язані одна з одною [1, с. 150]. Вчені пропонують модель допрофесійної підготовки, яка включає певні етапи. При цьому у визначенні етапів профільної допрофесійної підготовки моделі дослідники виходять з того, що процесуально така підготовка виступає як складний шлях переходу від недиференційованого за змістом навчання до професійної освіти. Цей шлях передбачає поступову конкретизацію і поглиблення здійснюваної підготовки: широко профільний (у середніх класах) і вузькопрофільний або передпрофесійний (у старших класах). [1]. Крім того, автори підкреслюють, що профільна допрофесійна підготовка школярів (організована відповідно до пропонованої моделі) виступає як ланка неперервної освіти, що забезпечує перехід від недиференційованої загальноосвітньої та початкової трудової до професійної підготовки, створює передумови для опанування майбутньої професії та свідомого вибору спеціалізації, стимулює розвиток особистості (в тому числі важливих для фаху психологічних якостей), поступове професійне становлення.

Профінформаційна діяльність учня і на етапі допрофесійної підготовки повинна базуватися на відповідній педагогічній інтерпретації професіографічного матеріалу, що спрямовується на розкриття і самооцінку учнем психологічної структури власної особистості в проекції на професійну діяльність, на засвоєння певних знань учнем про суб'єктивні та об'єктивні умови професійного самовизначення і самореалізацію особистості в майбутній професійній діяльності учня. На нашу думку, у системі допрофесійної підготовки великого значення набуває і професійна консультація як система психологічного вивчення особистості учня з

метою надання йому науково обґрунтованих порад з оптимальних для нього напрямів і засобів професійного самовизначення, предметом якої є виявлення й оцінка професійно значущих якостей особистості учня, його загальних і спеціальних здібностей, схильностей; аналіз і диференційна оцінка індивідуальних особливостей особистості з наступною інтегральною оцінкою її цілісної структури [12].

Головне завдання будь-якої педагогічної системи – формування громадянина своєї країни, який має високий інтелектуальний і моральний потенціал, здатного до співробітництва з іншими людьми, самопізнання та саморегуляції. В умовах багаторівневої та багатоступеневої системи освіти (загальноосвітньої, допрофесійної та професійної), наявності значної кількості альтернативних закладів освіти виникає завдання визначення єдиних, наскрізних критеріїв освіти, забезпечення їх наступності. Дуже важливо, щоб кожний суб'єкт навчання після закінчення того чи іншого закладу на будь-якому рівні навчання мав реальну можливість для продовження свого навчання, переходу до наступного рівня. Враховуючи те, що розвиток особистості відбувається в процесі діяльності, що розгортається в конкретних умовах, П. Шевченко зазначає, що свої зусилля педагогічний колектив середнього закладу освіти, який орієнтований на здійснення допрофесійної підготовки учнів, повинен спрямовувати перш за все на створення такої сукупності умов, які будуть максимально сприяти корекції та подальшому розвитку будь-яких здібностей кожної дитини [10, с. 26]. Виходячи з цих вимог, вчений формує принципи організації навчально-виховного процесу в педагогічній гімназії: комфортність учнів завдяки забезпеченню індивідуально-профільного навчання, виховання, розвитку; забезпечення учням можливості працювати на уроці, як комплексно, так і в індивідуальному темпі; рівномірність розподілу навчального навантаження на різні центри і системи нервово-психічної діяльності учнів на уроці, протягом дня, тижня, семестру, навчального року; диференціація навчання, яка забезпечується:

- поділом на профільні класи та на підгрупи при проведенні профільних уроків;
- максимальним врахуванням індивідуальних особливостей учнів на уроках;
- раціональним використанням годин, які виділяються на індивідуальні, групові заняття і консультації, факультативи, курси за вибором [10, с. 27].

Крім того, зазначається, що навчальний план, за яким працює гімназія, розроблений її педагогічним колективом спільно з кафедрами педагогічного інституту на основі базисних планів з урахуванням вимог “Закону про освіту” та основних положень Державної національної програми “Освіта” і затверджений обласним управлінням освіти. Відрізняється навчальний план педагогічної гімназії тим, що збільшено кількість годин на профільні дисципліни і має три блоки предметів:

- перший блок – загальноосвітній. Він дає можливість гімназисту оволодіти предметами, які необхідні для здобуття середньої загальної освіти і закласти основи загальнокультурної підготовки гімназистів;
- другий блок – профільний. В нього введені предмети, як з обраного профілю навчання, так і ті, які безпосередньо впливають на ефективність його засвоєння;
- третій блок – практичний. Його мета – озброїти гімназистів уміннями і навичками дослідницької роботи, діяльності в обраній галузі науки, сприяти саморозвитку творчих здібностей і самовиховання. Цей блок покликаний сприяти розвитку допрофесійної підготовки гімназистів. В навчальний план гімназії внесено також ряд дисциплін психолого-педагогічного циклу [10, с. 26].

Слід підкреслити, що саме така система у розробці навчальних планів склалася на сьогоднішній день у середніх закладах освіти, які здійснюють допрофесійну підготовку учнів. Значної уваги в процесі допрофесійної підготовки учнів потребує також реалізація принципу диференціації та індивідуалізації навчання. П. Сікорський підкреслює, що диференціація навчання логічно виникає з необхідності врахування індивідуальних можливостей учнів у

класно-урочній системі знань. Індивідуальні особливості учнів визначають характер освітнього і процесуального компонентів навчання [9, с. 5].

У процесі допрофесійної підготовки учнів-музикантів, на нашу думку, суспільні та індивідуально-особистісні інтереси та цінності значною мірою співпадають, що впливає на динаміку освітнього процесу у позитивному плані, а тому повинно використовуватися педагогічними колективами.

Ми вважаємо, що можна виокремити такі спільні риси в організації діяльності означених закладів освіти:

- впровадження семестрово-залікової форми навчання з шестиденним режимом навчально-виховної роботи;
- проведення індивідуальних занять (музичний інструмент, вокал, концертмейстерський клас);
- викладання переважної більшості профільних предметів, факультативних занять та спецкурсів викладачами вищих закладів освіти, які є базовими для даного середнього закладу освіти, що здійснює допрофесійну підготовку;
- професійна спрямованість всього навчально-виховного процесу.

Для посилення допрофесійної підготовки учнів заслуговує на увагу створення навчально-методичних комплексів, у які можуть входити вищі заклади освіти (різних рівнів акредитації), середні заклади освіти, що здійснюють допрофесійну підготовку учнів (наприклад, ліцеї, педагогічні та інші гімназії), середні профільні і авторські школи. Така інтеграція у допрофесійній підготовці дозволяє організувати спільну роботу педагогічного колективу з мистецькими кафедрами інституту (факультету) мистецтв, розробляти і впроваджувати авторські програми з профільних предметів та спецкурсів.

Допрофесійна підготовка учнів-музикантів є необхідною умовою формування професійно-особистісних якостей майбутнього фахівця, забезпечення свідомого вибору ним життєвого шляху. Проте ефективне здійснення профорієнтації неможливе без виявлення, аналізу, оцінки і урахування інтересів учнів, які детермінують собою вибір певного життєвого шляху. Під час напруженого пошуку особистістю тієї сфери професійної діяльності, в якій найбільш повно було б реалізовано її творчий потенціал, актуалізується мотиваційна сторона професійного інтересу.

Б. Федоришин підкреслює, що саме в період життєвого самовизначення інтерес часто виступає в якості провідного, а іноді і єдиного мотиву, що визначає активну позицію особистості у виборі певної професійної діяльності. Наявність інтересу до певної діяльності стимулює розвиток здібностей, що обумовлюють успішну роботу в цьому виді діяльності [12, с. 182].

В. Присакар вважає, що створення підсистеми профорієнтації, що включає допрофесійне навчання, де вивчаються потреби, інтереси, цілі учнів, формується їх мотиваційна сфера, ставить своєю кінцевою метою становлення професійної придатності майбутнього фахівця, зокрема вчителя. Такі умови створюють при організації педагогічних класів у навчальних закладах нового типу: гімназіях, коледжах, ліцеях. У таких класах, де поділ здійснюється за рівнем розвитку, здібностями та інтересами, учні знайомляться з основами професії педагога, набувають певних практичних умінь і навичок. У процесі конкретної предметної діяльності, участі у самоуправлінні вони мають можливість проявити свої нахили, потреби, здібності, переконатись у свідомому виборі майбутньої професії [10, с. 150]. Дослідник вважає, що багатомірне вивчення особистості учня в процесі допрофесійної підготовки необхідно здійснювати таким чином, щоб охопити такі важливі аспекти: особистісні і потенційні можливості психічного розвитку кожного учня; діагностику протягом всіх років навчання учнів з урахуванням виявлення актуального рівня розвитку і «зони найближчого розвитку», оволодіння елементами акторської і режисерської майстерності; формування умінь педагогічної техніки в процесі лабораторно-практичних занять і на індивідуально-особистісному рівні.

Допрофесійна підготовка має розпочати адаптацію учня, насамперед, до музично-виконавської діяльності і сприяти його майбутньому як професіонала. Широке запровадження такої підготовки з урахуванням запитів і здібностей учнів-музикантів, відповідає як індивідуальним, так і суспільним інтересам.

Г. Балл та П. Перепелиця зауважують, що ефективна допрофесійна підготовка аж ніяк не зводиться до засвоєння істотних для певної професії (або групи професій) знань, вмінь та навичок. Треба дбати про формування психологічної готовності до професії, про сприяння становленню особистості школяра як майбутнього професіонала.

Ефективність допрофесійної підготовки учнів значною мірою визначається психолого-педагогічною і фаховою компетентністю вчителів. Функція вчителя у справі професійної орієнтації, за переконаннями А. Волошина, полягає у здійсненні “селекції талантів”, для того, щоб кожна людина знайшла “дане їй Богом” професійне покликання [2, с. 21]. Виховання шанобливого ставлення до праці, вважав Августин Волошин, є органічною складовою виховання патріотичних почуттів, а зрештою – невід’ємною часткою формування національної самосвідомості. Розвиток вольових якостей особистості через постійне самовдосконалення, виховання моральності на принципі «любові до ближнього», виховання любові до праці не тільки заради задоволення особистістю власних духовних і матеріальних потреб, а й через усвідомлення залежності суспільного добробуту від “добробуту одиниці” – структурні елементи процесу формування самосвідомості в концепції виховання молоді А. Волошина [2, с. 21]. Г. Балл, П. Перепелиця зазначають, що привабливість допрофесійної підготовки для школярів має забезпечуватися передусім шляхом формування внутрішньої мотивації їхньої діяльності, цьому слугуватимуть високий методичний рівень навчання, доброзичливе й поважливе ставлення до учнів, їхнє залучення до творчості. Водночас не ватро нехтувати і інформуванням їх (правдивим, звичайно) щодо можливостей, які відкриває успішна підготовка за певним профілем для здобуття цікавих і високооплачуваних професій, вступу до престижних вузів тощо [1].

Таким чином, організація навчально-виховного процесу в профільному мистецькому класі вимагає гуманістичного переосмислення функцій управління процесом підготовки учнів-музикантів до навчання у вищому закладі освіти, пошуку методів і засобів гуманізації усього життя учнів-музикантів. Реалізація даної моделі показує, що управління процесом підготовки учнів профільного мистецького класу до навчання в університеті здійснюватиметься ефективно:

- обґрунтований зміст музично-теоретичної та інструментально-виконавської підготовки і створена цільова програма формування в учнів готовності до професійного самовизначення, важливою ланкою якої є координація дій усіх структурних підрозділів загально-освітньої школи;
- сформована система управління фаховою підготовкою учнів мистецького профільного класу до навчання у вищому навчальному закладі, до складу якої входять такі структурні компоненти, як прогностичне і особистісно зорієнтоване планування навчальної-виховної та творчої роботи; формування в учнів особистісного смислу і мотиваційної сфери професійного самовизначення і самопідготовки; забезпечення контролю і самоконтролю виконання цілей розробленої програми.

Список використаних джерел

1. Балл Г., Перепелиця П. Психолого-педагогічні засади організації профільної допрофесійної підготовки школярів // Педагогіка і психологія професійної освіти, 1998. – № 5. – С. 149-159.
2. Волошина А. О соціальному вихованню. – Ужгород: УНІО, 1924. – С. 21.
3. Вульф Б.З. Учитель: профессиональная духовность // Педагогика. – 1995. – № 2. – С. 51-52.

4. Декларація принципів толерантності, схвалена Генеральною конференцією ЮНЕСКО на її двадцять восьмій сесії в Парижі 16 листопада 1995 року (Стаття 3. Соціальні аспекти) / Шлях освіти. – 1999. – № 2. – С. 2-4.
5. Жидецький Ю., Ковальчук І., Онищенко В. Ступенева професійна освіта: спроба концептуального підходу // Педагогіка і психологія професійної освіти, 1998. – № 5. – С. 89-95.
6. Камінецький Я. Профорієнтація як складова ринкової економіки // Педагогіка і психологія професійної освіти, 1998. – № 5. – С. 95-102.
7. Клос Л. З історії розвитку медичної освіти у Галичині (ХУІІ – початок ХХ ст.) // Шлях освіти, 1999. – № 3 – С. 48-51.
8. Михайлов М. Підготовка ліцеїстів до навчання в університеті // Рідна школа, 2000. – № 2. – С. 15-16.
9. Сікорський П.І. Методологічні підходи до розв'язання суперечностей педагогічного процесу // Шлях освіти. – 1999. – № 2. – С. 5-10.
10. Система неперервної освіти: здобутки, пошуки, проблеми // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції у 6-ти книгах. – кн. 4. – Чернівці: «Митець», 1996. – 248 с.
11. Цехмістер Я.В. Допрофесійна підготовка в системі неперервної освіти: проблеми, пошуки: Монографія / За ред. І.А. Зязюна / Я.В. Цехмістер. – Київ: “Віпол”, 2000. – С. 371.
12. Федоришин Б.О. Психолого-педагогічні основи професійної орієнтації: дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04 / Федоришин Б.О. – К., 1996. – 310 с.

The present article discusses the features of pre-professional training of students as part of continuous professional education. The author believes that prevocational training student musicians is a prerequisite for the formation of professional and personal qualities of future specialist, providing it a conscious choice of life.

Key words: *Prevocational training, self-determination, vocational guidance, expertise, personality development, analytical skills, variation.*

УДК 768.8 "19/20 "

Маринін І. Г.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ВІТЧИЗНЯНОГО АКОРДЕОННО-БАЯННОГО ВИКОНАВСТВА (ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ- ПОЧАТОК ХХІ СТ.)

У статті висвітлені джерелознавчі аспекти з історії, теорії й практики вітчизняного акордеонно-баянного виконавства, основні сучасні тенденції його розвитку на тлі певних історико-культурних процесів, які відбувалися у другій половині Х – початку ХХІ століть.

Ключові слова: *акордеонно-баянне мистецтво, акордеонно-баянне виконавство, акордеонно-баянний репертуар.*

Акордеонно-баянне виконавство України, що інтенсивно формувалося протягом ХХ – початку ХХІ ст., за своєю значущістю в досить короткий проміжок часу стало в один ряд з іншими видами академічного інструментального виконавства (скрипковим, фортепіанним тощо). Одним із головних чинників такого стрімкого еволюціонування науковці вбачають у формуванні української композиторської акордеонно-баянного школи, яка потужно вплинула на активізацію цього процесу, збагативши акордеонно-баянне мистецтво високопрофесійними оригінальними творами, які наразі займають провідне місце у концертному репертуарі